

**Grund- og
nærhedsnotat**

27. september 2016
J.nr. 16-0830820

Proces og Administration
ABL

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2011/16/EU for så vidt angår skattemyndighedernes adgang til oplysninger indberettet i henhold til hvidvaskreguleringen, COM(2016) 452

Revideret grund- og nærhedsnotat af 27. september 2016

1. Resume

Kommissionen fremsatte den 5. juli 2016 den danske sprogversion af et forslag til Rådets Direktiv om ændring af direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (DAC), for så vidt angår skattemyndighedernes adgang til oplysninger indberettet i henhold til hvidvaskreguleringen.

Forslaget vil medføre, at medlemsstaterne skal indføre regler, der giver skattemyndighederne adgang til mekanismer, procedurer, dokumenter og oplysninger omfattet af en række bestemmelser i det fjerde hvidvaskdirektiv. De bestemmelser i fjerde hvidvaskdirektiv, der henvises til, er bestemmelserne om kundekendskabsprocedurer, registrering af oplysninger om reelle ejere af selskaber mv., registrering af ejerskabsoplysninger i forhold til trust og lignende enbeder, registrering af konti samt opbevaring af dokumenter og oplysninger omfattet af hvidvaskreglerne.

Regeringen er positiv overfor direktivforslaget, idet det giver medlemsstaternes skattemyndigheder endnu et instrument til at bekæmpe skattesvig og vil styrke det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder.

2. Baggrund

Forslaget skal ses i sammenhæng med kampen i EU mod skatteunddragelse og skatteundgåelse. Målet herfor er at skabe grundlag for en mere fair og effektiv beskatning i EU. Et helt centralt punkt i denne forbindelse er at skabe øget gennemsigtighed på skatteområdet.

Igennem de seneste par år har en række initiativer øget denne gennemsigtighed og styrket samarbejdet mellem skattemyndighederne i EU. Der kan i denne forbindelse peges på følgende tiltag:

- Rådets direktiv 2014/107/EU (DAC2), hvorefter finansielle institutter automatisk skal indberette oplysninger om finansielle konti med tilknytning til andre medlemsstater, og medlemsstaternes skattemyndigheder automatisk skal udveksle disse oplysninger indbyrdes.

- Rådets direktiv (EU) 2015/2376 (DAC3) om automatisk udveksling mellem medlemsstaterne af oplysninger om skatteafgørelser.
- Rådets direktiv (EU) 2016/881 (DAC4) om at store multinationale koncerners skal indgive skatterelaterede land for land-rapporteringer, og at disse skal udveksles mellem medlemsstaterne.
- Kommissionens forslag fra april 2016, COM(2016) 198, om at store multinationale koncerner skal offentliggøre bestemte skatterelaterede data land for land.

Den seneste tids afsløringer vedrørende store skjulte formuer i udlandet har bekræftet, at der stadig er behov for yderligere tiltag på området. Herunder at sikre skattemyndighederne bedre adgang til oplysninger om, hvem der er de reelle ejere af mellemliggende koncernselskaber, og til andre relevante kundeidentitets- og kontroloplysninger.

G20-landene opfordrede således i en erklæring af 18. april 2016 Den Finansielle Aktionsgruppe (FATF) og Det Globale Forum for Gennemsigtighed og Informationsudveksling på Skatteområdet til at fremkomme med forslag til, hvordan man kan forbedre efterlevelsen af de internationale gennemsigtighedsstandarder, bl.a. med hensyn til adgangen til oplysninger om de reelle ejere af selskaber, fonde mv. og udveksling af disse oplysninger på internationalt plan.

I Rådets direktiv 2014/107/EU (DAC2) om automatisk udveksling af oplysninger om finansielle konti er det fastsat, at hvis kontohaveren er en mellemliggende struktur (dvs. en passiv, ikke finansiell enhed) skal de finansielle institutter undersøge, hvem der kontrollerer denne enhed, og indberette herom. Hvis skattemyndighederne ikke har adgang til hvidvaskoplysninger, vil det gå ud over effektiviteten af tilsynet med de finansielle institutters overholdelse af disse regler.

3. Formål og indhold

Målet med forslaget er at give skattemyndighederne systematisk adgang til den information, der skal indsamles i henhold til hvidvaskreguleringen, således at de kan varetage deres opgave med at overvåge, om de finansielle institutter korrekt efterlever direktivet om administrativt samarbejde.

Formålet er endvidere at ruste skattemyndighederne bedst muligt til at sætte ind over for skatteunddragelse og skatteundgåelse, gennem at de sikres adgang til de hvidvaskoplysninger, der fremgår af fjerde hvidvaskdirektiv, som samtidigt er foreslået ændret ved COM(2016) 450.

Forslaget ændrer direktivet om administrativ bistand på beskatningsområdet (Rådets direktiv 2011/16/EU (DAC) som ændret ved Rådets direktiv 2014/107/EU (DAC2), Rådets direktiv (EU) 2015/2376 (DAC3) og Rådets direktiv (EU) 2016/881 (DAC4)). Ændringen går ud på, at der indsættes et nyt stykke 1a i artikel 22. Efter det foreslåede stykke skal medlemsstaterne indføre regler, der giver skattemyndighederne adgang til de mekanismer, procedurer, dokumenter og oplysninger, der er nævnt i følgende artikler i 4. hvidvaskdirektiv, som foreslået ændret ved COM(2016) 450:

- Artikel 13 om kundekendingsprocedurer.
- Artikel 30 om registrering af oplysninger om reelle ejere.
- Artikel 31 om registrering af ejerskabsoplysninger i forhold til trust og lignende enheder.
- Artikel 32 a om identifikation af ejere af konti.
- Artikel 40 om opbevaring af dokumenter og oplysninger omfattet af hvidvaskdirektivet.

Adgangen skal gives med henblik på anvendelsen og håndhævelsen af den lovgivning, medlemsstaterne har indført for at gennemføre direktivet om administrativ bistand på beskatningsområdet, og for at sikre at det administrative samarbejde efter direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet foregår effektivt og efter hensigten.

Det foreslås desuden, at disse regler skal være vedtaget og offentliggjort senest den 31. december 2016 og skal anvendes fra den 1. januar 2017.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal høres over direktivforslaget i overensstemmelse med TEUF artikel 113 og artikel 115. Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har udtalt følgende:

”Genstanden for disse ændringer falder ind under det samme retsgrundlag som direktiv 2011/16/EU, dvs. artikel 115 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der har som mål at sikre et velfungerende indre marked. I henhold til artikel 115 i TEUF skal der ske en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der direkte indvirker på det indre markeds oprettelse eller funktion og gør en tilnærmelse af lovene nødvendig.

For at sikre et velfungerende indre marked og lige vilkår med hensyn til medlemsstaternes muligheder for at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet om administrativt samarbejde bør skattemyndighederne i alle EU-medlemsstater have de nødvendige adgangsbeføjelser.”

Den danske regering er enig i, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Lov nr. 262 af 16. marts 2016 om indførelse af register over reelle ejere lægger op til fuld offentlighed omkring de registrerede oplysninger om de reelle ejere. Dermed vil SKAT kunne få adgang til disse oplysninger, når registeret er etableret.

Skattemyndighederne har endvidere allerede efter skattekontrolloven adgang til at anmode virksomheder om skatterrelevante oplysninger. Anmodes der om oplysninger om unavngivne forudsætter dette, at Skatterådet godkender anmodningen.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Den foreslåede ændring af direktivet om administrativt samarbejde på beskatningsområdet vil skulle gennemføres gennem en ændring af skattekontrolloven, der sikrer, at SKAT i alle tilfælde vil kunne få adgang til de omfattede oplysninger mv., herunder at den tilsigtede effektivitet kan opnås ved, at kravet om Skatterådets godkendelse af indhentelsen af oplysninger om unavngivne ikke gælder i forhold til oplysninger omfattet af forslaget.

Herudover skal det sikres, at SKAT får adgang til de registre, hvori de pågældende oplysninger registreres, og hvor der ikke allerede er adgang.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at ville styrke SKATs kontrolindsats gennem bl.a. et mere effektivt samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder. Dette vil understøtte indsatsen mod skatteunddragelse og skatteundgåelse og kan derigennem bidrage til at modvirke et utilsigtet mindreprovenu. Det er ikke umiddelbart muligt at kvantificere størrelsen heraf.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes kun i beskedent omfang at ville øge de administrative byrder for erhvervslivet, da der er tale om oplysninger, som virksomhederne allerede skal opbevare efter hvidvaskreglerne. I det omfang oplysningerne er indberettet efter hvidvaskreglerne af virksomhederne til andre myndigheder, vil SKAT skulle indhente oplysningerne her. Samme oplysninger skal således ikke indberettes flere gange fra virksomhederne til offentlige myndigheder.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, idet det, uden store omkostninger, bidrager til at forhindre skatteunddragelse og skatteundgåelse.

8. Høring

Direktivforslaget har været i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Borger- og Retssikkerhedschefen, CEPOS, Cevea, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Datatilsynet, DI, DVCA, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finansrådet, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, IBIS, Kraka, Landskatteretten, Mellempfolkeligt Samvirke, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefaglig forening.

Erhvervsstyrelsen har vurderet, at forslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet på under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere..

Forsikring & Pension forudsætter, at forslaget ikke indebærer øgede pligter for virksomhederne til at indsamle og opbevare oplysninger efter hvidvaskreglerne.

Datatilsynet anfører, at i det omfang SKAT efter forslaget kan få adgang til personoplysninger, skal Skatteministeriet sikre, at forslaget ikke hindrer en fortsat efterlevelse af reglerne i persondataloven.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger/forhandlingssituation.

På nuværende tidspunkt har der været afholdt to møder i rådsregi med alle medlemsstaterne om direktivforslaget.

Generelt er der støtte til forslaget. Enkelte lande udtrykte bekymring i forhold til implementeringsfristen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv overfor direktivforslaget, idet det giver medlemsstaternes skattemyndigheder endnu et instrument til at bekæmpe skattesvig og vil styrke det administrative samarbejde mellem medlemsstaternes skattemyndigheder.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er tidligere orienteret ved grund- og nærhedsnotat af 2. september 2016.